

'Feminist hareketin bu topraklardaki gücünü bize tekrar hatırlattı'

Nacide Berber ve Feryal Saygılıgil

Google News

Abone Ol

İletişim Yayınları 'Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce' serisinin 10'uncu cildini feminizme ayırdı. Feryal Saygılıgil ve Nacide Berber'in editörlüğünde hazırlanan, farklı kuşaklardan 80 kadının yazılarını buluşturan cilt; Türkiye'de feminist hareketin tarihi, Osmanlı'dan bugüne kadın yazını ve feminizmin güncel tartışmalarını içeren, ilk niteliğinde bir başvuru kaynağı. 'Feminizm' cildini, editörlerinden dinledik.

Yaklaşık iki buçuk yıllık bir çalışmanın ürünü olan '[Feminizm](#)', [İletişim Yayınları](#)'nın 'Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce' serisinin 10. cildi olarak hazırlandı. Cilt Türkiye'de feminist hareketin tarihi, Osmanlı'dan bugüne kadın yazını ve feminizmin güncel tartışmalarıyla birlikte çok yönlü bir çalışma, başlı başına bir başvuru kaynağı. Cilt aynı zamanda Türkiye'de, feminizm üzerine bugüne dek yapılan en geniş kapsamlı çalışma. 80 kadının yazısını bir araya getiren 'Feminizm' cildinin, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü arifesinde çıkmış olması ayrıca anlamlı. Bu vesileyle, cildin şekillenmesinde rol oynayan ve çalışmanın editörlüğünü üstlenen akademisyen Feryal Saygılıgil ve araştırmacı [Nacide Berber](#) ile söyleştik.

'Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Tarihi'nin 10. cildini feminizm üzerine hazırlama fikri nasıl gelişti? Bu fikir sizinle nasıl buluştu?

Feryal Saygılıgil: Teklifi bana getiren İletişim Yayınları'ndan Tanıl Bora oldu. Serinin 10. cildi olarak 'Feminizm' cildini düşündüklerini ilettiler.

Nacide Berber: Serinin önceki ciltleri üniversite öğrenciliğimin son döneminde çıkmaya başlamıştı. Her cilde dağılmış feminist düşünceye dair yazılar dizi içinde yer alsada bu ciltler tamamlandığında ayrıca bir feminizm cildi yoktu. Böyle bir cilt fikrini yayınevi ile paylaştım. Fikir onlara da sıcak geldi.

2000'ler itibariyle feminist farkındalığın yükselişi ve akademide kadın çalışmaları alanlarının açılmasıyla müthiş bir literatür birikimi oluşuyor. Bu birikime cildin katkısı ne olacak?

Feryal Saygılıgil: Zaman gösterecek. Başvuru kaynağı niteliğinde bir çalışma yapmaya çalıştık. Temel meselemiz, bu topraklarda 19'uncu yüzyıldan itibaren feminizme dair üretilen fikirleri gözler önüne sermekti. Elbette bu fikriyatın nasıl ve kimler tarafından üretildiği de önem taşımaktaydı. Hem bu fikriyatı üreten özneleri olabildiğince ortaya çıkarmak hem de hangi yollardan, nasıl zorluklardan geçtiklerini anlamaya çalışmaktı amacımız.

Nacide Berber: Bu kitap Osmanlı'dan bugüne biriken feminist fikriyatın izlerini sürerken bugünle de bağlarını kurmaya çalışıyor. Yazılar kendi temaları içinde 'geçmişten bugüne neler, nasıl tartışıldı'yı ortaya koymaya çalışıyor. Bu açıdan hem hareketin hem akademinin feminizme dair ürettiklerini derli toplu olarak sunmaya çalışıyor. Ve feminist hareketin bu topraklardaki gücünü bize tekrar gösteriyor diyebiliriz.

Yazarların çoğu genç kuşaktan isimler, bu bilinçli bir tercih midir?

Feryal Saygılıgil: Evet, biraz bilinçli bir tercih oldu. Özellikle son dönemde genç kadınların oldukça önemli çalışmaları var ve bunların bilinmesini, seslerinin duyulmasını istedik.

Nacide Berber: Kuşaklararası dengeli bir dağılım yapmaya çalıştık. Bazen fikir takibini geçmiş kuşaklara, bazen de bugünden nasıl gözüktüğünü duymak için bugünkü kuşaklara yazdırmaya çalıştık. Aynı hassasiyeti şehirlerle ilgili de göstermeye çalıştık, sadece İstanbul merkezli bir yazar kadrosu olmasını istedik.

Tarihsel perspektiften Türkiye'de feminist mücadeleye odaklanırken, güncel tartışmaları da göz ardı etmemişsiniz, bunu biraz açar mısınız?

Feryal Saygılıgil: Çalışma alanımız öyle politik ve ideolojik bir hattı ki kendi içindeki tartışmaların ('dalgalar', 'aşk ve haz', 'kadınsı politikanın zamanı', 'farklılıklarımızı düşünmek', 'kız kardeşlik', 'aile', 'annelik', 'erkeklik çalışmalarıyla feminizm ilişkisi', 'akademi ve feminizm ilişkisi' gibi) dışında, şimdiye kadar tartışılmış bütün kavramlara, disiplinlere, akımlara, alanlara, politikalara (tarih, edebiyat, iktisat, emek, siyaset, eğitim, çeviri, yöntem, sanat, yayıncılık, beden ve cinsellik, şiddet, çevre mücadelesi, liberalizm, Kemalizm, milliyetçilik, muhafazakârlık ve tabii ki sol ve sendikalar) yeniden bakmayı, tartışmayı ve de çoğunlukla da meydan okumayı gerektirmekte. Çok istememize rağmen sayfa sıkıntısından dolayı yer veremediğimiz başlıklar ve yazarlar oldu.

Nacide Berber: Tarihsel akışı dikkate almakla birlikte feminizmin temel tartışma başlıklarına yer vermeye çalıştık. Osmanlı, Cumhuriyet döneminde ortaya çıkan feminist tartışmaların yanında beden, emek, aile, kadına yönelik şiddet vb. tartışmaların da izini sürmeye çalıştık.

Kitabın matbaadan çıkmış halini elinize aldığınızda ne hissettiniz?

Nacide Berber: Feminist düşünce ve hareketin gücünü, aklını, heyecanı yanımıza alıp yola çıkmıştık, yolda iyice kalabalıklaştık. 80 kadın yazarın katkılarıyla kolektif bir çalışmanın ürünü oldu. Feminist sözün öngördüğümüzden fazla birikmiş olduğunu gördük. Bu da bizi çok gururlandırdı.

Feryal Saygılıgil: İki buçuk yıllık bir çalışmanın ürünü. Elime alınca çok heyecanlandım ve mutlu oldum tabii.

Cildin 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü arifesinde çıkmış olması bilinçli bir tercihti sanırım...

Feryal Saygılıgil: Yayınevinin takvimi aslında. Ama iyi oldu tabii. 25 Kasım'a da denk gelmesi

Nacide Berber: Feminist sözün, eylemin yükseldiği bir aya denk gelmesi anlamlı bir zamanlama oldu bizim için de...

FEMİNİZM

MODERN TÜRKİYE'DE

SİYASİ DÜŞÜNCE

Kolektif

Hazırlayanlar: Feryal Saygılıgil, Nacide Berber

İletişim Yayınları, 2020

880 sayfa, 110 TL.

